

Knihy treba najskôr zažiť

Koniec roka 2011 bol pre spisovateľku a novinárku **Andreu Coddington** úspešný. Pokrstila v poradí tretiu knihu s názvom *Cudzia krv* a získala cenu za predaj 25-tisíc výtlačkov románu *Židovka*. Po desiatich rokoch v New Yorku sa tiež vrátila na Slovensko, zatiaľ skúšobne na jeden rok. Vraj ju mnohí odhovárali, ale ona je na prekážky a riskovanie zvyknutá.

autorka - Lucia Fričová

Keď bola Andrea Coddington malá, veľmi ju zaujímalo, či má Karel Gott vetry. „Nikdy som sa to nikoho nespýtala, lebo som sa hanbila. Neskôr som sama dospela k záveru, že aj Gott je len človek,“ smeje sa spisovateľka. Keď sa neskôr vďaka novinárskej profesii začala stretávať so známymi osobnosťami z celého sveta, nemala pred nimi trému. Medzi najzaujímavejšie rozhovory, ktoré urobila, patrí exkluzívne interview s Hillary Clintonovou, s niektorými kongresmanmi i senátormi. Ako manažérka spoločnosti Speakers, ktorá prináša do strednej a východnej Európy významné osobnosti, dokonca zabezpečovala účasť celebrit na rôznych podujatiach. Bola zodpovedná za zabezpečenie hosťa, uzatvorenie zmluvy a všetko, čo s ním súvisí. Od komunikácie s Donaldom Trumpom, Tedom Turnerom a mnohými úspešnými finančníkmi, biznismenmi či umelcami až po všetky detaily návštevy bola dlhá cesta, niekedy trvajúca aj pol roka. Nehovoriac o finančnej náročnosti. „Ľudia, ktorých som oslovovala, sa živia prednášaním, urobili si z toho biznis. Tony Blair je napríklad najlepšie platený spíker. Pre Donalda Trumpa je stotisíc dolárov možno ako pre mňa desať a Ted Turner mal toľko požiadaviek, že sme sa nakoniec nedohodli,“ pri-

bližuje A. Coddington. Z ľudí, ktorých Andrea stretla osobne, sa jej ako biznismen páčil Michael Bloomberg, chodiace ego – D. Trump a ľudsky normálny spisovateľ Malcolm Gladwell.

AMERICKÝ SEN. Pre Andreu bola Amerika vždy snom. Verila, že je to taká krajina, ako ju propagujú cestovné kancelárie či pracovné sprostredkovateľské agentúry – krajina splnených snov. „A napriek všetkému, čo som tam za desať rokov prežila, mám o Amerike stále idealistickú predstavu,“ hodnotí s odstupom času. Ako bývalá slovenská reportérka pre zahraničné spravodajstvo v Rádiu Okey prišla v januári 2002 do New Yorku, aby v období po páde dvojčiek posielala najhorúcejšie správy na Slovensko. „Človek cítil z ľudí strašný smútok a veľký strach, čo bude, čo to znamená,“ spomína A. Coddington.

Počas najväčšieho mediálneho rozmachu sa jej podarilo urobiť rozhovor s niekoľkými poprednými osobnosťami vrátane spomínanej H. Clintonovej, Šimona Peresa či popstar Cher. Po niekoľkých týždňoch sa však celá mediálna pozornosť sústredila na vojnu v Afganistane. Po mrakodrapoch ostalo len Ground Zero a po smútku a strachu veľa detí.

„Po roku 2001 sa New York stal mestom psov a detí, ktorých sa narodilo troj- až štvornásobne viac,“ približuje. Mesto na-

zývané Veľké jablko rodáčku z Radošiny očarilo natoľko, že sa po skončení novinárskej misie rozhodla zostať ešte na leto. To leto jej zmenilo život, zaľúbila sa a ostala žiť v New Yorku. Po narodení prvého dieťaťa bola prvou pracovnou zastávkou pozícia šéfredaktorky v týždenníku Slovakia Today, ktorý začal vychádzať v New Yorku v decembri 2004. Pre Andreu to bola výzva, keďže nastúpila do práce, keď mala dcérka osem mesiacov.

Z NOVINÁRKY SPISOVATELKA. Knižný debut, malú modrú knižku s názvom Mal to byť pekný život, čitateľ zhltnie rýchlo. Príbeh o hľadaní šťastia, práci, vzťahoch, láske a tragédii odohrávajúc sa na Manhattane je pútavý. Prináša pohľad Slováka na americkú spoločnosť, jej fungovanie a zároveň sa stáva písomným sprievodcom po reálnych miestach Ameriky. Zažitých na vlastnej koži.

Je to viac či menej skutočný príbeh autorky, ktorá po láske, svadbe a dvoch deťoch tragicky prichádza o milovaného muža a ocitá sa v realite. Stáva sa z nej vdova so synom s nevyliciteľnou poruchou zrážanlivosti krvi a s mužovými dlhmi na debetných kartách. „Jedného dňa som si sadla a zavolať do spoločností, ktorým som bola dlžná. Vysvetlila som im situáciu a poprosila o zníženie splátok. American Express mi dlh odpustili, niektoré dlhy platím dodnes,“ hovorí A. Coddington.

➤ Postupne z človeka olupujem vrstvy a prepracúvam sa k podstate vecí a pováh

NAJKRAJŠÍ PROCES. Práve vlastný život odštartoval Andreinu kariéru spisovateľky. Zhovorčivá bruneta napriek úspechom prvých dvoch kníh priznáva, že píše preto, že ju to baví. Spisovateľka, ktorá aj vo svojej ostatnej knihe Cudzí krv píše o skutočných ľuďoch a miestach, ako ona hovorí „o obyčajných ľuďoch s neobyčajnými príbehmi“, netuží písať na objednávku. Ako vyštudovaná novinárka si príbehy nerada vymýšľa, radšej sa pýta a pátra. Precvičuje si pritom novinárske praktiky ako hľadanie vhodného námetu či objektu, hromadenie informácie, ich spracovanie a zdravú novinársku zvedavosť prenikajúcu do hĺbky.

ODHALOVANIE ČLOVEKA. „Na začiatku chce každý vyzerať v knihe ideálne. Postupne z človeka olupujem vrstvy a prepracúvam sa k podstate vecí a pováh. Práve proces odhalovania, v ktorom človek autorovi musí dôverovať, je najkrajší,“ objasňuje A. Coddington.

Jej knihy však nie sú memoáre. K ich napísaniu je potrebné štúdium, rady od odborníkov či predstavivosť, ktorá z krátkej príhody dotvorí celú kapitolu. A ako hľadá námety? „Tí ľudia mi prídu sami do cesty, v mojich očiach sú to na prvý po-

hľad veľmi obyčajní ľudia s neobyčajnými osudmi. Dať to na papier je kus umenia, kumštu práce, energie. Zadostučenie pre mňa je, že opisovaní ľudia tie knihy milujú a pýšia sa nimi.“

Najmä druhý román Židovka, zaoberajúci sa okrem iného náboženstvom a históriou Slovenska, prinútil autorku k podrobnému štúdiu. Predstaviteľku hlavnej postavy románu Silviu Fischer objavila A. Coddington na tenisových kurtoch v Piešťanoch. Žena, s ktorou sa dala do reči, bývala v New Yorku, ale pochádzala zo Slovenska. Po viacerých stretnutiach jej bola ochotná porozprávať príbeh jej rodiny. Pri pátraní po skutočných faktoch sa spisovateľka dopracovala až k špeciálnemu archívu v Los Angeles, kde sa dajú nájsť originálne výpovede ľudí, ktorí prežili koncentračný tábor, z vyše šesťdesiatich krajín sveta, v mnohých jazykoch. Práve z archívu, ktorý zriadil Steven Spielberg za zisk zo svojho filmu Schindlerov zoznam, má doma Andrea kópiu výpovede Silviinej mamy. Je na nej vraj vidieť, že nechcela strašné spomienky oživiť, ani o nich rozprávať. Hoci pri románoch autorka využíva veľa faktov, výpovedí či reálií, sama priznáva, že je ťažké povedať, koľko je v jej knihách reality a koľko fantázie.

